

O b s a h

Predhovor k 1. vydaniu	7
Predhovor k 2. vydaniu	8
Zoznam skratiek	9
1. Úvod do ústavného práva	11
1.1 Ústavné právo alebo štátne právo	11
1.1.1 <i>Ústava – pojem a osobitosti</i>	12
1.1.2 <i>Ústavy pôvodné a ústavy odvodené</i>	14
1.1.3 <i>Ďalšia klasifikácia (druhy) ústav</i>	15
1.1.3.1 <i>Ústavy v materiálnom a vo formálnom zmysle</i>	15
1.1.3.2 <i>Ústavy písané a ústavy nepísané</i>	15
1.1.3.3 <i>Ústavy pružné a ústavy tuhé</i>	15
1.1.3.4 <i>Ústavy oktrojované a ústavy dohodnuté</i>	16
1.1.3.5 <i>Ústavy normatívne, ústavy nominálne a ústavy sémantické</i>	17
1.1.3.6 <i>Ústavy právne a ústavy faktické</i>	17
1.1.3.7 <i>Ústavy reálne a ústavy fiktívne</i>	17
1.1.4 <i>Funkcie ústavy</i>	17
2. Ústavný vývoj Slovenskej republiky	20
2.1 Bratislavská marcová ústava 1848.....	20
2.2 Oktrojovaná Stadionova ústava.....	20
2.3 Decembrová ústava 1867	21
2.4 Ústavné provizóriá z roku 1918.....	22
2.5 Ústavná listina Československej republiky 1920	24
2.6 Ústavný zákon o autonómii a Ústava Slovenskej republiky 1939	29
3. Slovenská republika ako právny štát	45
3.1 Demokratický a právny štát	45
3.1.1 <i>Demokratický štát</i>	45
3.1.2 <i>Právny štát</i>	46
4. Štátne územie a štátne občianstvo	54
4.1 Štátne územie Slovenskej republiky – hranice, spôsob určenia a zmeny	54
4.2 Štátne občianstvo – pojem, nadobúdanie a strata.....	56
4.2.1 <i>Štátne občianstvo Slovenskej republiky</i>	59
4.2.2 <i>Nadobudnutie občianstva Slovenskej republiky</i>	59
4.2.3 <i>Strata štátneho občianstva Slovenskej republiky</i>	62
4.2.4 <i>Občianstvo Európskej únie</i>	63
4.3 Štátny jazyk.....	64
4.3.1 <i>Štátny jazyk a používanie iných jazykov v úradnom styku</i>	65

4.4	Štátne symboly Slovenskej republiky	68
4.4.1	Štátny znak	68
4.4.2	Štátna vlajka Slovenskej republiky	69
4.4.3	Štátna pečať Slovenskej republiky	70
4.4.4	Štátna hymna Slovenskej republiky	70
4.4.5	Hlavné mesto Slovenskej republiky	70
4.4.6	Štátne sviatky	71
5.	Základné práva a slobody	73
5.1	Historický vývoj	73
5.2	Základná klasifikácia a charakter práv a slobôd	75
5.3	Úprava základných práv a slobôd v Slovenskej republike, pramene	77
5.4	Subjekty práv a slobôd	79
5.5	Pozitívny záväzok štátu	80
5.6	Ukladanie povinností, možnosť obmedzenia základných práv a slobôd	80
5.7	Medzinárodný aspekt základných práv a slobôd	83
5.8	Zakotvenie základných práv a ich ochrana na úrovni Európskej únie	84
5.9	Medzinárodnoprávna doktrína Slovenskej republiky	88
5.9.1	Vzťah ústavného práva Slovenskej republiky s medzinárodným právom a európskym právom	88
5.9.2	Ústava Slovenskej republiky a Európska únia	91
5.9.3	Prednosť právnych noriem medzinárodného práva a európskeho práva pred právnymi normami Slovenskej republiky	94
5.10	Jednotlivé základné ľudské práva a slobody	103
5.10.1	Základné ľudské práva a slobody	103
5.10.2	Spôsobilosť na práva	103
5.10.3	Právo na život	104
5.10.4	Právo na súkromie	109
5.10.5	Zákaz mučenia, krutého, neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania alebo trestu	112
5.10.6	Osobná sloboda	113
5.10.7	Právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena	116
5.10.8	Právo vlastníť majetok	117
5.10.9	Nedotknuteľnosť obydlia	120
5.10.10	Ochrana listového tajomstva, tajomstva dopravovaných správ a iných písomností a ochrana osobných údajov	122
5.10.11	Sloboda pohybu a pobytu	124
5.10.12	Sloboda myslenia, svedomia, náboženského vyznania a viery	126
5.10.13	Branná povinnosť – právo odoprieť výkon vojenskej služby	129

5.11 Politické práva.....	132
5.11.1 Sloboda prejavu a právo na informácie	132
5.11.2 Petičné právo	137
5.11.3 Zhromažďovacie právo	139
5.11.4 Združovacie právo	142
5.11.5 Právo účasti občana na správe vecí verejných	144
5.11.6 Slobodná súťaž politických síl v demokratickej spoločnosti	145
5.11.7 Právo občanov na odpor	147
5.12 Práva národnostných menšín a etnických skupín	148
5.13 Hospodárske, sociálne a kultúrne práva	151
5.13.1 Právo na prácu	152
5.13.2 Právo na spravodlivé a uspokojujúce pracovné podmienky	153
5.13.3 Právo koaličné	153
5.13.4 Právo na štrajk	154
5.13.5 Právo na hmotné zabezpečenie v starobe, pri nespôsobilosti na prácu a pri strate živiteľa.....	155
5.13.6 Právo na ochranu zdravia	155
5.13.7 Ochrana manželstva, rodičovstva a rodiny	156
5.13.8 Právo na vzdelanie	157
5.13.9 Sloboda vedeckého bádania a umenia	158
5.14 Právo na ochranu životného prostredia a kultúrneho dedičstva	159
5.15 Právo na súdnu a inú právnu ochranu	159
5.16 Právo na právnu pomoc	161
5.17 Právo na zákonného sudcu	164
5.18 Právo na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov	165
5.19 Právo vyjadriť sa k všetkým vykonávaným dôkazom	168
5.20 Nullum crimen sine lege	169
5.21 Prezumpcia nevinny.....	170
5.22 Právo na obhajobu	171
5.23 Spoločné ustanovenia k prvej a druhej hlave Ústavy Slovenskej republiky	172
5.24 Obmedzenie základných práv a slobôd	173
5.25 Právo na azyl	176
6. Územná samospráva	179
7. Deľba moci.....	184
7.1 Zákonodarná moc	184
7.1.1 Pojem parlamentnej formy vlády.....	184
7.1.2 Národná rada Slovenskej republiky.....	184
7.1.3 Ústavný systém Slovenskej republiky.....	199
7.1.4 Prelamovanie ústavy	204
7.1.5 Ochrana materiálneho jadra ústavy.....	208
7.1.6 K ústavnosti ústavných zákonov Slovenskej republiky	212

7.1.7	<i>Parlamentná opozícia</i>	220
7.1.8	<i>Volebný systém Slovenskej republiky</i>	222
	7.1.8.1 <i>Volby a volebné právo</i>	222
7.1.9	<i>Referendum</i>	230
7.2	<i>Výkonná moc</i>	233
7.2.1	<i>Všeobecne</i>	233
7.2.2	<i>Prezident Slovenskej republiky: miesto v systéme najvyšších štátnych orgánov</i>	242
7.2.3	<i>Vláda Slovenskej republiky</i>	270
7.3	<i>Súdna moc</i>	292
7.4	<i>Ústavný súd Slovenskej republiky</i>	297
7.4.1	<i>Doktrína ústavného súdnictva a jej podoby</i>	297
	7.4.1.1 <i>Ústavné súdnictvo ako funkcia všeobecných súdov</i>	297
	7.4.1.2 <i>Ochrana ústavy prostredníctvom parlamentu a parlamentných orgánov</i>	298
	7.4.1.3 <i>Ochrana ústavy prostredníctvom osobitných súdov</i>	298
7.4.2	<i>Vývoj ústavného súdnictva</i>	299
7.4.3	<i>Ústavný súd Slovenskej republiky – zloženie a právomoc</i>	302
7.5	<i>Súdna rada Slovenskej republiky</i>	308
7.6	<i>Kontrolná moc</i>	311
	7.6.1 <i>Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky</i>	311
7.7	<i>Prokuratúra Slovenskej republiky</i>	315
7.8	<i>Verejný ochranca práv</i>	343
7.9	<i>Vzájomné postavenie prokuratúry a verejného ochranca práv</i>	352
8.	<i>Finančná ústava</i>	355
9.	<i>Krízová ústava</i>	359
9.1	<i>Parlamentná rada Slovenskej republiky</i>	359
9.2	<i>Bezpečnostná rada Slovenskej republiky</i>	360
9.3	<i>Riadenie štátu v krízových situáciách mimo času vojny a vojnového stavu</i>	361
9.4	<i>Orgány krízového riadenia</i>	362
9.5	<i>Pôsobnosť Bezpečnostnej rady Slovenskej republiky v čase mieru</i>	362
	<i>Prílohy</i>	364
	<i>Summary</i>	408
	<i>Zoznam použitej literatúry</i>	409
	<i>O autoroch</i>	418
	<i>Vecný register</i>	420